

Rundskriv

Se liste

Nr.	Vår ref	Dato
I-3/2020	20/1386	24. mars 2020

Rundskriv om forskrift om karantene mv. ved ankomst til Norge

Det er gitt to forskrifter om karanteneplikt. Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer i anledning utbrudd av Covid-19 (karanteneforskriften) og forskrift om karantene mv. ved ankomst til Norge (ankomstforskriften). Karanteneforskriften gjelder for alle som oppholder seg i Norge. Ankomstforskriften regulerer de som ankommer Norge fra utlandet.

Begge forskriftene har regler om karantene. De regulerer ulike situasjoner og har ulike begrunnelse. Karantenebestemmelsene i karanteneforskriften er strengere enn i ankomstforskriften. Det er fordi risikoen for smittespredning er betydelig større dersom en person har vært i nær kontakt med en smittet person, enn om karantenen ilegges fordi personen har vært i utlandet.

Dette rundskrivet presiserer nærmere karantenepliktene og unntakene fra karanteneplikt i ankomstforskriften. Vi ber om at departementene videresender rundskrivet til egne etater og berørte virksomheter.

Regler om karantene og innholdet i karanteneplikten

Karanteneforskriften § 2 gir karanteneplikt til personer som har hatt nær kontakt med en som er bekreftet smittet av SARS CoV-2-virus (smittekarantene). Innholdet i denne karanteneplikten er nærmere presisert i bestemmelsen og angir en rekke aktiviteter som den

enkelte ikke kan foreta seg, som for eksempel gå på skole eller jobb, ta offentlig transport mv.

Ankomstforskriften gir karanteneplikten for alle personer som ankommer Norge etter opphold i utlandet (reisekarantene). Innholdet i denne karanteneplikten er noe mindre omfattende enn karanteneplikten etter karanteneforskriften, men personen som er i karantene kan bare oppholde seg utenfor hjemmet eller oppholdsstedet når de er i arbeid eller reiser til og fra arbeidet. De skal også unngå nærkontakt med andre personer så langt som mulig.

Karanteneperioden begynner å løpe fra den dagen det har vært nær kontakt med en som er bekreftet smittet etter karanteneforskriften (smittekarantene), eller fra den dagen personen ankommer landet (reisekarantene).

Unntak fra reisekarantene etter ankomstforskriften

Hensynet bak reisekarantene i ankomstforskriften er å hindre unødig bevegelse av mennesker mellom landene for å kunne ha kontroll på smittesituasjonen og på smittespredningen. Det er likevel gitt enkelte unntak fra karanteneplikten. Unntakene skal sikre opprettholdelse av kritiske samfunnsfunksjoner og ivareta befolkningens grunnleggende behov. Tilsvarende må en sikre at arbeidstakere som pendler mellom landene kan beholde sitt arbeid og at arbeidsgiverne fortsatt sikres arbeidskraft.

Unntak for personer som reiser mellom bolig og arbeidssted

Ankomstforskriften § 2 første ledd lyder:

"Personer som krysser grensen mellom Sverige og Norge eller Finland og Norge under reise mellom bolig og arbeidssted, og når de er i arbeid, er unntatt fra § 1."

Unntaket fra reisekarantene gjelder både for personer som krysser grensen daglig og de som reiser inn i landet fra Sverige og Finland for å arbeide for lengre perioder. Reindriftssamer som har rein i grenseområdene vil kunne krysse grensene i forbindelse med dette arbeidet uten å få karanteneplikten.

Dersom personer er omfattet av unntaket skal det ikke fattes beslutninger eller vedtak om unntak fra karantene. Er en person omfattet av dette unntaket vil ikke karanteneplikten gjelde.

Unntak på grunn av arbeidets karakter

Ankomstforskriften § 2 andre ledd lyder:

"Personer som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner og ivareta befolkningens grunnleggende behov, herunder personer som gjennomfører vare- og passasjertransport, er unntatt fra § 1 når de er i arbeid eller reiser til og fra arbeid. Bruk av unntaket skal klareres med virksomhetsledelsen."

Dersom personer er omfattet av unntaket skal det ikke fattes beslutninger eller vedtak om unntak fra karantene. Er en person omfattet av dette unntaket vil ikke karanteneplikten gjelde.

Hvilke funksjoner som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov beror på en vurdering av hvilke samfunnsmessige konsekvenser det vil ha om personen settes i karantene. Justis- og beredskapsdepartementet har i rundskriv G-05/2020¹ gitt en omtale av opprettholdelse av forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner. Rundskrivet omhandler forskrift om bortvisning mv. av utlendinger uten oppholdstillatelse i riket av hensyn til folkehelsen (bortvisningsforskriften). Denne listen kan fungere som utgangspunkt for unntak fra reisekarantene etter ankomstforskriften. Det må imidlertid gjøres en konkret vurdering. Dersom en virksomhet er i tvil om vurderingen av hva som er nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller for å ivareta befolkningens grunnleggende behov, bør virksomheten be om en vurdering fra det aktuelle sektordepartementet.

Rundskriv G-05/2020 viser til følgende kritiske samfunnsfunksjoner:

- styring og kriseledelse
- forsvar
- lov og orden
- helse og omsorg
- redningstjeneste
- digital sikkerhet i sivil sektor
- natur og miljø
- forsyningssikkerhet
- vann og avløp
- finansielle tjenester
- kraftforsyning
- elektronisk kommunikasjon
- transport
- satelittbaserte tjenester
- apotek
- renhold

I tillegg til at den virksomheten personellet arbeider for skal være en samfunnskritisk funksjon eller for å ivareta befolkningens grunnleggende behov, skal personellets arbeid være strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift. Det er altså en to-trinnsvurdering som må gjøres.

¹ Revidert rundskriv om ikrafttredelse av forskrift om bortvisning mv. av utlendinger uten oppholdstillatelse i riket av hensyn til folkehelsen

Forsvarlig drift av en kritisk samfunnsfunksjon vil ikke være det samme som normal drift av kritisk samfunnsfunksjon. Det fremgår av forskriften at bruk av unntaket om personellet er strengt nødvendig skal avklares med virksomhetsledelsen. Det betyr ikke at virksomhetsledelsen skal beslutte eller fatte vedtak om at en person er omfattet av unntaket. Det innebærer at det ikke bare er den enkelte ansatte som vurderer om rollen er av en slik karakter at man faller under unntaket, men det må gjøres i samråd med virksomhetens ledelse. Hva som er virksomhetens ledelse vil variere fra sektor til sektor, men for mange virksomheter vil nærmeste leder kunne gjøre vurderingen. For personell som er ansatt i selskap registrert i utlandet, vil det i utgangspunktet være den norske oppdragsgiveren som må gjøre vurderingen.

Dokumentasjon av vilkår for unntak

Plikten til reisekarantene inntreffer for alle personer som ankommer Norge fra utlandet. Dersom personer er omfattet av unntakene i ankomstforskriften § 2 skal det ikke fattes beslutninger eller vedtak om unntak fra reisekarantene. Er en person omfattet av unntaket, så vil ikke karanteneplikten gjelde. Unntakene fra karanteneplikt inntreffer derfor uten at det skal gis tillatelse fra helsemyndigheter, tollmyndigheter eller politi.

Den som faller under unntaket fra karanteneplikt må gjøre en vurdering av om man oppfyller vilkårene, i utgangspunktet i samråd med virksomhetsledelsen, og må kunne godtgjøre at vilkårene for unntak er oppfylt. Det er ikke fastsatt dokumentasjonskrav for dette.²

For å legge til rette for enklere grensepasseringer kan imidlertid virksomheter som benytter arbeidskraft som kommer til Norge fra andre land, gi personellet en skriftlig bekreftelse på at personellet faller under ett av unntakene. For eksempel kan arbeidsgiver utstede en skriftlig bekreftelse på at en person har arbeidssted i Norge og bopel i Sverige eller Finland, eller en bekreftelse på at han eller hun har en samfunnskritisk funksjon eller at grensepassering er nødvendig for å ivareta befolkningens grunnleggende behov. Slik skriftlig bekreftelse kan eventuelt fremlegges for helsemyndigheter, tollmyndigheter eller politi for eksempel ved grensepasseringer.

Plikter for personer som er omfattet av unntak fra karanteneplikt

Unntaket fra reisekarantene gjelder for arbeidsreisen og for opphold på arbeidsstedet. Det innebærer at personen så langt som mulig skal unngå nærkontakt med andre personer, jf. § 2 tredje ledd. Unntaket fra karanteneplikt gjelder bare på når personellet er på jobb eller på reise til og fra arbeidsstedet. Det betyr at der en person har fått unntak fra karantene, skal han eller hun innrette seg etter karantenereglene i fritiden. For eksempel vil personell på tog eller fly og yrkessjåfører som transporterer last, kunne utføre sine arbeidsoppgaver uten hinder av karantenereglene, selv om de kommer fra utlandet. De skal imidlertid forholde seg til karantenereglene når de ikke er på jobb.

² Justis- og beredskapsdepartementet uttaler i rundskriv G-05/2020 at den enkelte utlending ved behov må kunne sannsynliggjøre at vedkommende faller under ett av de aktuelle unntakene.

I tilfeller der arbeidere har bosted i tilknytning til arbeidsplassen som organiseres av arbeidsgiver (oljeplattformer, bygningsarbeidere i brakker mv.) må arbeidsgiver legge til rette for at arbeidstakere kan unngå nærkontakt med andre arbeidere på bostedet.

Med hilsen

Kari Sønnerland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ragnhild Spigseth
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste:

Departementene

Folkehelseinstituttet
Helsedirektoratet
Statens helsetilsyn

Politidirektoratet
Tolldirektoratet

Fylkesmennene
Landets fylkeskommuner
Landets kommuner

Akademikerne
Fagforbundet
Finans Norge
LO
NHO
Spekter
Tekna
Virke
YS